

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนํานโยบายให้สิทธิ (คินสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้าน
สาธารณสุขไปปฏิบัติต่อบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิไป
ปฏิบัติในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ผู้เขียน

นางสาววีรณรี ดิยะบุตร

ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการของนโยบายให้สิทธิ (คินสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้าน
สาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ 2) ศึกษากระบวนการในทางปฏิบัติของการนำ
นโยบายให้สิทธิ (คินสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิไปปฏิบัติ
ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนํานโยบายให้สิทธิ (คินสิทธิ)
ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับ บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิไปปฏิบัติ ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัด
เลย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์แบบ
เจาะลึก โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่
ผู้รับผิดชอบในระดับนโยบาย จำนวน 2 คน ผู้รับผิดชอบในการนํานโยบายไปปฏิบัติ จำนวน 10 คน ผู้
ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ จำนวน 3 คน และการใช้สนทนากลุ่มสำหรับผู้รับบริการ จำนวน 30 คน รวม
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 45 คน โดยค้นพบผลการศึกษาดังนี้

- 1) ก่อนที่จะมีการคินสิทธิขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขให้กับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ
เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2553 นโยบายนี้ได้เริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2518 ในชื่อโครงการ
สวัสดิการประชาชนด้านการรักษาพยาบาล จนกระทั่ง พ.ศ. 2543 ได้มีโครงการ 30 บาท
รักษาทุกโรค บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิก็ยังได้รับการสิทธิภายใต้โครงการนี้ แต่เมื่อ
พ.ศ. 2548 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ให้สิทธิเฉพาะบุคคลที่มีสัญชาติ

ไทย ดังนั้น บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิจะต้องถูกถอดถอนชื่อ หลังจากนั้นก็ได้มีความพยายามที่จะให้บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิได้รับสิทธิทางด้านสาธารณสุข และในที่สุดคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ โดยให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดำเนินการ

- 2) การน่านโยบายให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิไปปฏิบัติ ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ในการลงทะเบียนและการตรวจสอบสิทธิ ไม่ได้เป็นไปตามคู่มือแนวทางปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2553 : การให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ และการให้บริการของหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้ายมีบุคคลผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิไปใช้บริการจำนวนน้อย ในส่วนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีบุคคลผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิไปใช้บริการจำนวนมากกว่าโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย
- 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการน่านโยบายให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิไปปฏิบัติ ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้แก่ คุณภาพของการส่งข้อมูลย้อนกลับ ความเที่ยงตรงของข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและสื่อมวลชน ความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยี และความเพียงพอของทรัพยากร

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ภาครัฐควรมีการจัดอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมแก่บุคคลที่น่านโยบายให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิไปปฏิบัติ และมีการประชาสัมพันธ์นโยบายให้ผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิได้ทราบนโยบายอย่างทั่วถึงและชัดเจนว่ากลุ่มเป้าหมายที่สามารถรับบริการทางด้านสาธารณสุขมีลักษณะเช่นไร กลุ่มใดบ้าง รวมไปถึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขกับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ โดยมีการลงพื้นที่และสำรวจความพร้อมในด้านต่างๆ ก่อนจะมีการน่านโยบายไปปฏิบัติจริง และมีการติดตามนโยบายหลังจากการน่านโยบายมาปฏิบัติ

Thesis Title The Implementation of Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems in Dansai District, Loei Province

Author Miss Weeranaree Tiyaaboot

Degree Master of Public Administration

Advisor Assistant Professor Dr. Thanyawat Rattanasak

ABSTRACT

This research aimed to 1) investigate the development of the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems, 2) study the process of the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems in Dansai District, Loei Province, and 3) examine the factors affecting the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems in Dansai District, Loei Province. This qualitative study employed the document analysis and in-depth interview methods. In addition, there were 45 participants. 2 participants responsible for making policies, 10 participants responsible for implementing the policies, and 3 participants responsible for other related tasks participated in the semi-structure interviews. Also 30 service users participated in a focus group interview. Followings are the findings.

- 1) Prior to the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems (23 March, 2553 B.E.), the policy Public Health Assistance Project began in year 2518 B.E. Furthermore, the project “30 Baht Universal Health care Scheme” began in year 2543 B.E. which covered the people with citizenship problems. However, began in 2548 B.E., only Thai citizen were covered by this scheme; that is, the people with citizenship problems could not benefit from the scheme. With the efforts to provide these

people with health care benefits, the cabinet decided to expand (return) the health care coverage to the people with citizenship problems through the Ministry of Public Health.

- 2) For the implementation of the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems in Dansai District, Loei Province, it was found that the registration and rights checking were not in line with the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems guidelines set by the cabinet (23 March, 2553 B.E.). Also, there were only few people with citizenship problems used the service at Dansai Crown Prince Hospital; while, there were more people with citizenship problems used the service at the Tambon Health Promoting Hospitals.
- 3) In terms of factors affecting the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems in Dansai District, Loei Province, it was found that the factors consisted of the quality of the feedback, the reliability of the information, the supports from related sectors and media, the feasibility of technology, and the adequacy of resources.

Finally, based on the findings, it can be suggested that the government should provide workshops to prepare the officials who will implement the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems. The government should also publicize the policy to the people with citizenship problems thoroughly and clearly by specifying the characteristics of the target group. In addition, the government should set up a committee responsible for the Expanding Health Care Coverage Policy for People with Citizenship Problems by conducting a fieldwork to survey the readiness of each area before implementing the policy as well as follow up the implementation.